

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: ~

Cím: *Pesti városatyák albuma*

Forrás: *A Jelenlét*

Bp. 1918. V. 22

(Köt. v. füzet)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

352

Hely

Idő

"1918"

Személy

Hely

352.051.160

Pesti városatyák albuma

XVII.

Grünwald Mór és Schiffer Miksa.

Virilista jogon nándorban városatyák, Grünwald és Schiffer cég kitűnő főnökei. A hatalmas vállalkozó cég két szerencsés, irigyei tulajdonosának várospolitikai szerepléséről mélyen hallgat a krónika, mindössze két egészen súlyos inkompatibilitásra szorítkozik városatyai tevékenységük. Nagyon kiadó sinkompatibilitásról van szó, mert Grünwald-Schifferék évek óta sok millióra rugó munkát vállaltak a fővárostól. Ezt a munkát megkapni és elvégezni nem volt nehéz. *Aki városatyája városi közmunkát kíván, jó dolgot kíván*, tartja az ősi példaszó és Schifferéknek valóban nincs okuk panasza, mintha a főváros másokkal, szimpla vállalkozókkal kivételes módon járt volna el, s azoknak rendkívüli kedvezéseket és előnyöket nyújtott volna. Viszont Schifferék is mindig kiállították magukról a bizonyítványt — *legutóbb a Gellért-fürdő 2 és fél millió munkánál, — hogy jó munkát végeztek*. Ugyanezt sietett kijelenteni a főváros is, amely tudja mi a becsület és hogy mivel tartozik két ilyen előkelőségben nem utolsó városatyának.

Nem igaz, hogy Schifferék egészen szemérmetlenül csinálták üzleteiket a fővárossal. Külön alapították a Palatinus részvénytársaságot, mely a fővárostól tömegszámra kapta a munkát, s a mely, *eredeti cégükkel teljesen azonos*. Persze gondot viseltek arra, hogy a fővárosnál csak a *Palatinus védjeggyel ellátott eredeti csomagolási ajánlatokat fogadják el*. Tényleg az ő pályázati ajánlatukat mindig

abban a megkülönböztetett fogadtatásban részesítették, amely ezekre a milliomos szolid embereknél kijár. A fogadtatást bátran elfogadtatásnak is mondhatnók, mert vajjon ki mert volna pályázni ott, ahol Schifferék leadták becses ajánlatukat. *Schifferéknek a városi pályázatokon jönni, látni és győzni egyetlen milliórat titokzatos műve volt*. A vállalkozók mielőtt pályáztak, azt tudakolták meg, hogy Schifferék is adtak-e be ajánlatot s ebben az esetben tudták, hogy nyugodtan felhagyhatnak minden reménnyel. Schifferék «mein System»-je bizonyos, ők mindig egyenesben vannak, kész dologra utaznak.

Jellemző a főváros mai közgyűlésére, hogy ezt az üvöltő inkompatibilitást időközön át szótlanul türték. Ne bántsuk a más kínos dolgait, mondták, és hagyták élni Schifferéket. Ők pedig ugyancsak kiélték a helyzetet a fővárosnál is, a dalmát vasutaknál is és egyebütt is és Schiffer Miksa, akit sokan Magyarország *legtöbb hájjal megkent emberének tartanak, ma mintegy nyolcvan millió ura*. Kitűnően értett a kenéshez és kihozta ezt a nyolcvanát, a tömördek, szédítő milliókat, s ez egy ilyen hájjal kent nagyvállalkozótól csak természetes. Egykoron, — mint maga is büszkén hirdeti, — *két régi négykrajcáros csörgetve kissé viharvert nadrágban, gyalog érkezett meg Pestre a kerepesi vám felől*. Azóta nagyot fordult a világ, Schiffer óriásit produkált a rágyogó eszével, olyan dolgokon keresett a pályázatokon a legtöbbet, amit nem is végzett el. A sárból csinált milliókat...

A virilisták legsötétebb típusát képviselik Grünwald Mór és Schiffer Miksa. Mi újat mondjunk róluk, mint polgárokról, mint lokálpat-

riotákról, mint a szegényebb polgártársaikat a háborús nyomorúság idején támogató patriciusokról? A Palatinus házak lakóinak szívüket is odaadták volna s épen csak az tartotta vissza őket a házbér leszállítástól, mert nem akarták rontani a többi háztulajdonos üzletét. Légből kapott koholmány, hogy óriási mértékben akarták egyszerre emelni a házbéreket és a többi háztulajdonos, köztük az igazán szegények is, ártatlanul átkozzák őket, *mintha a háztulajdonosok nekik köszönhetnék a drákói házbérlalmi rendeletet*. A tisztviselőiket sem hagyták éhen halni, *a sztrájk negyedik napján már elismerték róluk, hogy ők is emberek és joguk van élni*... Schifferék azért ma is nagy emberek, a pénz beszél és Schiffer Miksa egészen fönn van. A nagyvállalkozók egyesületének, a Magánmérnökök Szövetségének az elnöke és már diszkréten elárulta azt is, hogy a legközelebbi képviselőválasztáson fellép, hogy a mérnök ikarnak is legyen képviselése a parlamentben. Most már a képviselőházi kijárássoknál nem kell majd ácsorognia, szabad bemenete lesz mindenhová, be és kijárhat a minisztereknél a parlamentben. Közben pedig cikket irt a P. H.-ba és a Lloydba arról, hogyan lehetne a mai drágaságot megszüntetni — különös tekintettel a Palatinus Házak lakbérére.

...Elég volt. Nem irunk többé róluk. Nem bírjuk tovább az élvezetet, amit ennyi emberi kiválóság látása nyújt. Muszáj abba hagyni. Csak még azt akarjuk mondani, hogy *ezek azok a virilisták, akiket a virilizmus eltörlése után semmiféle ürügyek és címek alatt a közgyűlési terembe és a városházára többé beengedni nem szabad*.